

Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020 – 2024

«En samlet og samordnet innsats i forhold til de rusmiddelpolitiske utfordringene som Vestvågøy kommune stilles overfor fremheves i denne planen, og forebygging skal være det bærende prinsippet for all innsats på rusmiddelområdet.»

Vestvågøy kommune

Innholdsliste

	Side
Forord.....	3
1. utfordringsbilde.....	4
2. Rusforebygging i kommunen.....	5
2.1 Samordning og forebygging	5
2.2 Forbyggende arbeid mot utsatte grupper.....	6
3. Behandling av rusmisbrukere.....	7
4. Nasjonale og lokale mål og strategier.....	7
5. Tiltak for å regulere tilgjengeligheten av alkohol.....	8
6. Bevillingsperioden 2020–2024.....	10
6.1 Generelt om bevillinger.....	10
6.2 Salgsbevillinger for øl.....	10
6.3 Skjenkebevillinger.....	10
6.3.1 Uteservering av alkohol.....	11
6.3.2 Ambulerende skjenkebevilling.....	11
6.3.3 Skjenkebevilling for enkeltanledning.....	11
6.3.4 Skjenke- og åpningstider.....	12
6.4 Reaksjonsformer ved brudd på alkohollovens bestemmelser.....	13
6.4.1 Skjenkebevilling enkeltanledninger/ambulerende bevilling.....	15
6.4.2 Formannskapet skal fungere som kontrollutvalg for alkoholsaker...	16
6.4.3 Fastsetting av gebyrer.....	16
6.4.4 Delegering.....	17
7. Omsatt mengde alkohol i Vestvågøy.....	17

Forord

Etter alkohollovens § 1–7d skal kommunene utarbeide alkoholpolitisk handlingsplan.

Bestemmelsen trådte i kraft 1. januar 1998.

Gjeldende plan gjelder til 30. juni 2020, og derfor må kommunestyret vedta ny rusmiddelpolitisk handlingsplan i mai/juni 2020. Den nye planen vil gjelde i 4 år, til 30. september 2024.

Vestvågøy har per mars 2020 følgende utsalgssreder/ skjenkesteder.

22 virksomheter har skjenkebevilling for gruppe 1, 2 og 3 (noen har kun 1 og 2)

10 virksomheter har salgsbevilling for gruppe 1

1 virksomhet, Vinmonopolet, har salgsbevilling for gruppe 1, 2 og 3

Skjenkekontroll utføres av Securitas, noe som koster Vestvågøy kommune om lag 80.000 kroner i året. Det kan tidvis være et visst konfliktnivå rundt skjenkebevillinger, og i 2019 påløp det 30.000 kroner i eksterne advokatutgifter.

Overordnet sett skjer det en god forvaltning av skjenkebevillinger, og hos de som har salgsbevilling er avvikene minimale og avstedkommer sjelden reaksjoner fra oss. Det er få endringer i bevillingene til salgsstedene, mens det i perioder kan være stor utskifting av eierforhold og roller ved skjenkestedene. De som forvalter skjenkebevillingene i Vestvågøy kommune opplever derfor at endringer ikke blir meldt til oss, men at vi blir kjent med endringene gjennom media.

Fra og med skjenkeperioden 2020–2024, vil Vestvågøy kommune ta inn i de lokale bestemmelse at salgsbevilling for dagligvareforretninger i gruppe 1 og Vinmonopolet for gruppe 1, 2 og 3 kan forlenges uten ny søknad, slik Alkoholloven § 1–6 gir anledning til. Skjenkesteder må fortsatt søke på nytt, da erfaringen tilsier langt hyppigere skifter av skjenkestyrere og stedfortredere i denne bransjen.

Slik saksbehandlere ser det, har det en egenverdi at det hvert fjerde år må leveres komplett ny søknad for at fokuset på etterlevelse av regelverket skal skjerpes.

En samlet og samordnet innsats i forhold til de rusmiddelpolitiske utfordringene som Vestvågøy kommune stilles overfor fremheves i denne planen, og forebygging skal være det bærende prinsippet for all innsats på rusmiddelområdet.

Forskning viser at alkohol og narkotika bør ses i sammenheng, blant annet fordi tidlig alkoholdebut øker risikoen for bruk av narkotika.

Nyere forskning har påvist sammenhenger mellom voksnes alkoholbruk og ungdom og yngre voksnes bruk av både alkohol og andre avhengighetskapende stoffer.

I planen finnes forskrifter for åpningstider og skjenketider i Vestvågøy kommune, og disse forskriftene vil vedtas sammen med planen.

1. utfordringsbilde

Alkoholforbruket og alkoholrelatert sykdom, skade og innleggelses med alkoholrelaterte diagnoser er en økende utfordring i Norge. Samlet forbruk av rusmidler er likevel moderat sammenliknet med andre land. Den forebyggende og solidariske rusmiddelpolitikken har fungert og skal bygges videre på (Meld. St. 30 2011–2012).

Alkoholmisbruk påvirker i stor grad menneskene rundt den utsatte. Det er flere mennesker i løpet av ett år som skades av andres drikking enn av egen alkoholbruk. Konsekvenser for tredjepersoner, som kalles passiv drikking, har ikke hatt like stort fokus i rusmiddelpolitikken sammenliknet med tobakkslovgivningen. Dette perspektivet skal være premissgivende også for rusmiddelpolitikken (Meld. St. 30 2011–2012).

Rusrelaterte problemer er mer enn avhengighet, det kan også være somatiske plager og akutte skader, alkoholforgiftning og skader i fosterlivet. Det er derfor ikke bare storforbrukere som kan ha rusrelaterte problemer. Den store gruppen med moderat forbruk av rusmidler, først og fremst alkohol, er den som forårsaker mest skade og sykdom, og som gir størst samfunnsøkonomiske konsekvenser. Den solidariske rusmiddelpolitikken begrunnes med behovet for å beskytte de som er mest utsatt. Den restriktive rusmiddelpolitikken begrunnes med hensynet til skader og problemer forårsaket av det store flertall, som ikke er storforbrukere. Når totalforbruket går ned, faller forbruket også blant dem som drikker mest (Meld. St. 30 2011–2012).

Narkotikabruken i Norge har vært relativt stabil over flere år. utfordringen er å få enda færre til å bruke narkotika. SSB gjennomfører årlige spørreundersøkelser om bruk av illegale rusmidler i den norske befolkningen. Hovedpunktene fra siste undersøkelse (2019) er følgende:

- Cannabis er det mest utbredte illegale rusmidlet i Norge
- Andelen som oppga cannabisbruk var relativt stabil i perioden 2012–2019
- De fleste som oppga cannabisbruk rapporterte bruk 1–5 ganger i løpet av livet
- Cannabisbruk siste 12 måneder og siste 4 uker er mest utbredt i de yngste aldersgruppene
- Flere menn enn kvinner bruker cannabis
- Bruken av sentralstimulerende stoffer – kokain, amfetaminer og ecstasy/MDMA – har vært stabilt i perioden 2013–2019. Disse stoffene er også mest utbredt blant menn og i de yngste aldersgruppene (Folkehelseinstituttet 2020)

Lokale tall

- I Ungdata 2019 svarte 12 prosent av ungdomsskoleelevene at de har drukket så mye at de har følt seg beruset det siste året. Andelen for fylket er 16 prosent og landet 13 prosent. Andelen i Vestvågøy har gått ned fra 2013 da andelen var 21 prosent. Den samme utviklingen ses over hele landet.
- I Ungdata 2019 svarte 3 prosent av ungdomsskoleelevene at de har brukt cannabis/marihuana/hasj det siste året. Andelen for fylket og landet er 4 prosent.

Alkohol omsatt i dagligvarebutikker og vinmonopolet, liter ren alkohol per innbygger over 15 år

År	2012	2013	2014	2015	2016
Hele landet	5,1	5	5	5	5
Nordland	5,6	5,6	5,6	5,5	5,4
Vestvågøy	5	5,1	5,2	5,1	5

(FHI – Kommunehelsa statistikkbank 2020)

2. Rusforebygging i kommunen

Rusforebygging handler først og fremst om et inkluderende samfunn; trygge bomiljø, arbeidsmuligheter og gode arbeidsmiljø, gode oppvekstvilkår og fritidstilbud, utjevning av sosiale helseforskjeller, tiltak som hindrer utenforskap og innsats for å forebygge frafall i skolen. Disse sammenhengene krever samlet innsats på tvers av tjenester og fagområder. I tillegg til befolkningsrettede tiltak, er tidlig innsats viktig for å forebygge rusproblemer.

Vi skille mellom ulike strategier og tiltak innenfor rusforebyggende arbeid

- Universell forebygging er strategier og tiltak som retter seg mot alle, uten å skille mellom grupper eller individer
- Miljørettede forebyggingsstrategier rettes mot sosiale, kulturelle, fysiske og økonomiske påvirkningsfaktorer. Målet er å oppnå endringer i de sosiale strukturene og forbedringer i nærmiljøene og påvirke det sosiale miljøet til mindre bruk av rusmidler.
- Selektiv forebygging er strategier og tiltak som rettes mot risikosituasjoner og risikogrupper som er mer utsatt enn andre for å utvikle risikofull rusmiddelbruk og på sikt et rusproblem
- Indikativ forebygging er strategier eller tiltak som rettes mot enkeltindivider hvor risikofaktorer eller rusproblemer allerede er observert eller opplevd

Universelle tiltak som retter seg mot hele befolkningen antas å ha størst effekt. Samtidig er det nødvendig med målrettede tiltak mot risikogrupper. Dette krever kunnskap om disse gruppene, hvem de er, hvorfor de er utsatt og hvilke tiltak som kan redusere risiko (Meld. St. 30 2011–2012).

Kilder:

Folkehelseinstituttet (2020). Kommunehelse statistikkbank. Nettressurs: <http://khs.fhi.no/webview/> (sist besøkt 14.5.2020)

Folkehelseinstituttet (2020). Narkotikabruk i Norge. Nettressurs: <https://www.fhi.no/nettpub/narkotikainorge/bruk-av-narkotika/narkotikabruk-i-norge/> (sist besøkt 14.5.2020)

Meld.St.30 (2011–2012) Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk. Helse og omsorgsdepartementet. Hentet på nett: <https://www.regjeringen.no/contentassets/bba17f176efc40269984ef0de3dc48e5/no/pdfs/stm201120120030000dddpdfs.pdf> (sist besøkt 14.5.2020)

2.1 Samordning og forebygging

Det har vært et mål å få økt kunnskap om ungdoms holdninger og atferd knyttet til rusmidler. Fra 2013 har Vestvågøy kommune gjennomført Ungdata, en undersøkelse i ungdomsskolene, som gjennomføres hvert 3. år, og som gir kommunen data som kan sammenlignes med andre kommuner og nasjonale resultater.

Ungdata er nylig gjennomført for andre gang i Vestvågøy, og gir dermed også en pekepinn om utviklingen i ungdomsmiljøet i disse spørsmålene.

I skolene våre er det innført forebyggende program, Mitt Valg på 1.–7. trinn, og MOT ved alle ungdomsskolene fra høsten 2012.

Det er et mål gi alle barn tro på seg selv og egne evner, øke barns sosiale kompetanse og gi dem kunnskap til å ta bevisste valg, og de nødvendige redskaper til selv å ta bevisste valg knyttet til bruk av rusmidler. Vi tror at det viktigste er at ungdom får et bevisst forhold til egen mental styrke og egen kropp

Rektorene må ta ansvar for å nedfelle rusforebyggende arbeid i grunnskolenes årsplaner.

Skolene må samarbeide tett med foreldrene i sitt rusforebyggende arbeid. Foreldrene trenger kunnskap om foreldrerollen i tenåringers liv, og samarbeid hjem skole gir her det beste resultat.

De tverrfaglige teamene på skolene skal også bidra til at elever som skolen er særlig bekymret for får hjelp og oppfølging på et tidlig stadium.

Vi trenger også et variert aktivitetstilbud. Fotball, håndball, kulturskolen og korps er bra, men også disse må ta et tak i forhold til rus. Blant annet har idretten et uavklart forhold til rus, for eksempel gjennom servering av alkohol under idrettsarrangementer.

Vi trenger flere uformelle møtesteder for ungdom, som Qltura, ungdomsklubben på Betel og Bøstad, øvingslokaler for ungdom som vil spille sammen, med mer.

Alle gravide informeres av jordmor på helsestasjonen om skadevirkningene ved bruk av rusmidler under svangerskapet. Gravide rusmisbrukere må ha egen oppfølging.

Foreldre informeres om at deres vaner når det gjelder bruk av rusmidler påvirker barnas forhold og holdninger til alkohol og andre rusmidler.

2.2 Forebyggende arbeid mot utsatte grupper

Kriminaliteten er relativt lav i Vestvågøy, sammenlignet både med kommunene i Nordland og landet for øvrig.

Når det gjelder bruk og omsetning av narkotika i Vestvågøy blir det i hovedsak misbrukt hasj, amfetamin og tablett. De fleste sniffer amfetamin, men vi har en liten kjerne som setter amfetamin med sprøyte. Miljøet har over tid holdt seg konstant, hvor det regelmessig kommer nye brukere til. De fleste som politiet stifter bekjentskap med er fra 18 år og oppover.

Ved yngre rusmisbrukere vil politiet tidlig gå i dialog med andre etater, slik at det legges opp til et opplegg hvor personen kan komme seg ut av miljøet. Politiet har en formening om at de fleste brukerne i Vestvågøy blir introdusert for narkotika fra 16–17-årsalderen og oppover, men for en del unge skjer dette enda tidligere.

Når det gjelder narkotika vil politiet fortsette slik som i dag og følge med og aksjonere mot miljøet ved enkelte anledninger. Videre vil politiet forsøke å avdekke de som omsetter større mengder narkotika i Vestvågøy.

Både barnevernet og politiet tar nå i bruk bekymringssamtaler med ungdom og foresatte, både ved generell bekymring og ved førstegangskriminalitet. Vi vil prøve å hindre nyrekruttering til narkotikamiljøene gjennom tett dialog og oppfølging av de unge som er i faresonen for å havne i dette miljøet.

Vi nevner også at Vestvågøy har et eget tverrfaglig team for meldinger/saker der det er mistanke om vold eller seksuelle overgrep mot barn/unge. I slike saker er det ikke uvanlig at det er en kobling mot rus.

3. Behandling av rusmisbrukere

Rus-psykiatritjenesten gir tilbud til voksne over 18 år. Tjenesten har over tid opplevd en økning i henvisninger for gruppa 18–25 år med problemer i forhold til rus og psykiatri. Vi ser i tillegg en økt kompleksitet i hvert enkelt tilfelle. Det er en styrke at tjenesten har tverrfaglighet i forhold til behandling av rus og psykiske problem/belastninger.

Bolig er en utfordring, både for unge rusavhengige med nedsatt funksjonsevne grunnet rus, og for eldre rusavhengige med stort hjelpebehov samt gjennomgangsboliger i ettervernarbeidet etc. Dette er noe som bør gis høy prioritet.

Pasienter på Legemiddelasistert rusbehandling (LAR) trenger tett oppfølging, og ettervernet etter klinikkopphold må prioriteres. Det prioriteres å ha en god dialog med klinikkene. Etter behov kan Rus og psykiatritjenesten henvise direkte til klinikk for avrusning også med tvang, eksempelvis gravide rusmisbrukere.

Økt bruk av individuell plan (IP) gir bedre brukermedvirkning, og støtte og veiledning til pårørende er en viktig del av arbeidet.

Det tverrfaglige samarbeidet omkring rusmisbrukerne må fortsatt prioriteres. NAV, barnevern, helsesøstertjenesten og SLT-samarbeidet er sentrale samarbeidspartnere.

Brukere med rusrelaterte problemer trenger å ha et daglig aktivitetstilbud. Dette tilbudet bør styrkes.

4. Nasjonale og lokale mål og strategier

Som nevnt i innledningen har Stortinget vedtatt Ny lov om folkehelsearbeid, gjeldende fra 01. januar 2012. Kommunene skal, etter den nye loven, fremme folkehelse i alle kommunale sektorer, og helse.

”Å gi barn og ungdom en trygg oppvekst der de får utfolde seg, er det beste rusforebyggende tiltaket som finnes.” Hun påpeker også at ”folkehelseperspektivet og det forebyggende perspektivet bør være fremtredende i en kommunal rusmiddelpolitisk handlingsplan.”

Kommunen kan stille ulike typer vilkår, fastsetter lokale salgs- og skjenketider, er ansvarlig for kontrollen med bevillingene, og for sanksjoner ved brudd på regelverket.

De kontrollpolitiske tiltakene for å redusere tilgjengeligheten av rusmidler spiller en viktig forebyggende rolle, og har stor betydning for utviklingen av rusrelaterte sykdommer, skader og misbruk.

Kommunens rolle som helsepolitisk aktør i forebygging av alkoholskader må fremheves i planene.

Norge ligger relativt godt an i europeisk sammenheng når det gjelder alkoholskader, men også i Norge koster alkoholforbruket dyrt både på individ – og samfunnsnivå.

En av de viktigste årsakene til at Norge ligger så godt an sammenlignet med andre europeiske land er at vi i stor grad benytter kontrollpolitiske virkemidler som for eksempel pris, begrenset tilgjengelighet og aldersgrenser.

5. Tiltak for å regulere tilgjengeligheten av alkohol

Ved vurdering av om bevilling skal gis, skal kommunen i henhold til alkoholloven § 1–7a legge vekt på antall salgs – og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensyn til lokalmiljøet for øvrig. Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og personer nevnt i § 1–7 b første ledd er egnet til å ha salgs– eller skjenkebevilling.

Kommunene kan beslutte at det ikke skal gis mer enn et bestemt antall bevillinger til salg eller skjenking.

Korus–Nord kan bistå kommunen med kompetansehevende kurs i forhold til ansvarlig alkoholhåndtering for politi, skjenkenæring og kommune. (Ansvarlig vertskap)

Utelivet i Vestvågøy er for tiden i stor grad begrenset til fredag og lørdag, der lørdag normalt er den største utelivsdagen. Utfordringene politiet har i denne sammenhengen, er slåssing i/utenfor utestedet og overstadige berusede personer.

Når det gjelder alkohol/utelivet, vil politiet fortsette med patruljering utenfor utestedene ved stengetid når de fleste voldsepisodene oppstår. Videre vil politiet fortsette å følge opp sammensetningen av vaktene ved spesielle arrangementer.

Politiet lokalt kan ikke påvise at stengetiden har noen betydning når det gjelder ordensproblemer, men sammenstimlingen av mange folk ved spisesteder/gatekjøkken som holder åpent etter skjenkestedenes åpningstider er ofte et ordensproblem.

Fra 1. april 2012 er det kommet ny lov om vaktvirksomhet. Dette angår det vaktholdet som skjenkestedene er pålagt å ha, og innebærer nye og strengere regler.

Vakter bør generelt være voksne, over 25 år, og de må kunne kommunisere/snakke norsk. Tilkalling av politiet kan i mange tilfelle unngås dersom utestedenes vakter følger opp den jobben de er pålagt og skal være skolert for.

Vestvågøy kommune mener at utestedene generelt må ta hensyn til befolkningens utelivsmønster ved sin virksomhet, og legge opp driften etter dette. I helgene går folk sent ut, gjerne etter midnatt, og mange kommer i mer eller mindre ruset tilstand til utestedene. Kontroll og vakthold må dimensjoneres etter dette.

Ved såkalte rusfrie ungdomsfester er det ofte "rusfritt" innendørs, mens det foregår trafikk og skjenking utenfor. Arrangører av slike fester skal ha vakter utenfor lokalet som bortviser trafikk og personer som skjenker eller forsyner ungdommen med rusmidler.

Sammenblanding av barne- og ungdomsaktiviteter og alkoholservering bør/skal unngås. Skal det serveres alkohol på slike steder/arrangementer må dette foregå i eget lokale, eventuelt med egne åpningstider kun for voksne.

6. Bevillingsperioden er fra 01.10.2020 til 30.09.2024

6.1 Generelt om bevillinger

Salgs- og skjenkestedene skal ha utarbeidet eget system for Internkontroll som definert i alkoholforskriftens kapittel 8. Den som selger eller skjenker alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer, må ha fylt 20 år, og den som selger eller skjenker annen alkoholholdig drikk må ha fylt 18 år, jfr. Alkohollovens § 1–5. Det stilles krav til avlagt kunnskapsprøve i alkohollovgevingen for styrer og stedfortreder. Fra og med skjenkeperioden 2020–2024, vil Vestvågøy kommune ta inn i de lokale bestemmelse at salgsbevilling for dagligvareforretninger i gruppe 1 og Vinmonopolet i gruppe 1, 2 og 3 kan forlenges uten ny søknad, slik Alkoholloven § 1–6 gir anledning til. Skjenkesteder må søke på nytt, da erfaringen tilsier langt hyppigere skifter av skjenkestyrere og stedfortredere i denne bransjen.

6.2 Salgsbevillinger for øl.

Det kan gis bevilling for salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1 (øl og rusbrus m/inntil 4,7 volumprosent) i dagligvareforretninger. Alkoholloven gir åpning for at det kan innføres kommunalt ølmonopol, og det kan settes tak på antall salgsbevillinger. Vestvågøy kommune ser ikke dette som formålstjenlig.

Utsalgssteder for øl (gruppe 1) – Salgstider og dager:

Salg og utlevering av alkohol inntil 4,7 volumprosent kan skje fra kl. 08.00 – 20.00. På dager før søn- og helligdager, lille julaften og nyttårsaften, skal salget opphøre kl. 18.00.

Unntaket er dagen før Kristi Himmelfartsdag.

Det er forbudt å selge/utlevere alkohol på søndag og helligdager, og 1. og 17. mai.

Salg og utlevering av øl/ rusbrus skal skje i h.h.t alkohollovens bestemmelser.

6.3 Skjenkebevillinger

Før skjenkebevilling kan utøves skal skjenkestedet ha serveringsbevilling.

Bevillingsvedtaket skal angi hvilke lokaler det skal skjenkes i.

Skjenkestedet skal tilfredsstillere kravene til brannsikkerhet.

Det er ikke satt et «tak» på antall skjenkebevillinger i Vestvågøy kommune.

Det gis *ikke* skjenkebevilling til steder med tiltak rettet spesielt mot barn og ungdom.

A. Øl – og vinbevilling

Serverings- og overnattingsbedrifter kan gis alminnelig bevilling for skjenking for øl og vin.

B. Brennevinsbevilling

Hoteller, overnattingsbedrifter og serveringssteder kan ut fra en totalvurdering gis brenne-vinsbevilling.

I tvilstilfeller forelegges saken Formannskapet til avgjørelse.

Det gis ikke brennevinsbevilling til skjenkesteder som retter seg mot ungdom der aldersgrensen er 18 år.

Dersom konseptet endres må ny søknad fremmes.

6.3.1 Uteservering av alkohol

Serveringssteder kan få tillatelse til uteservering av øl, vin og brennevin. Arealet for uteservering skal være tilknyttet øvrig skjenkeareal og være avgrenset/ inngjerdet. Uteservering følger ordinær åpnings-/skjenketid, og det innvilges ikke utvidet åpningstid ved uteservering.

6.3.2 Ambulerende skjenkebevilling

Vestvågøy har 3 ambulerende bevillinger for skjenking av øl, vin og / eller brennevin.

Slik bevilling kan gis for skjenking av øl, vin og brennevin til deltakere i sluttede selskaper.

Med sluttet selskap menes at det før skjenkingen begynner er dannet en sluttet krets av personer som er samlet til et bestemt formål (innbudte gjester).

Det kreves ikke avlagt kunnskapsprøve i alkohollovgivningen.

Bevillingsvedtaket skal angi hvor / hvilke lokaler det skal skjenkes i, og for hvilket tidsrom det kan skjenkes.

Søknad om ambulerende bevilling avgjøres av Rådmannen i hht. delegert myndighet.

Gebynet fastsettes pr. arrangement etter de til enhver tid gjeldende satser.

Behandlingstid 2–3 uker.

6.3.3 Skjenkebevilling for enkelt anledning

Bevillingsmyndigheten kan for en enkelt anledning tillate at bevillingen utvides til å gjelde utenfor skjenkestedet, eller i andre lokaler. Bevillingen må knyttes til en bestemt begivenhet og gjelde et bestemt arrangement (eks. konserter, dansegalla, show, dans på lokalet o.l.).

Bevillingen kan også gjelde for en bestemt del av årets eks. perioden før jul og i sommersesongen.

- Bevillingen gjelder kun for øl og vin.
- Skjenkingen skal foregå i et bestemt angitt lokale og ved utendørsarrangement på et fysisk avgrenset område.
- Bevillingshaver skal ha avlagt kunnskapsprøve i alkohollovgivningen.
- Bevillingshaver/arrangør er pliktet til å sørge for tilstrekkelig vakthold under arrangementet.
- Vaktplan for arrangementet skal vedlegges søknad om skjenkebevilling til enkeltanledninger.
- Bevilling gitt ved enkelt anledning forutsetter 18 års aldersgrense.
- Det er mulig å søke om dispensasjon fra 18 til 16 år. Dette vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle.
- Søknad om skjenkebevilling for enkelt anledning avgjøres av Rådmannen i h.h.t delegert myndighet. Det innhentes uttalelse fra lensmannen.
- I henhold til alkoholloven § 11-1 kan det fastsettes gebyr ved skjenke-bevilling for enkelt anledning.
- Gebyret settes til kr. 4,- pr. solgte billett (minimumsgebyr kr. 400,- og maksimum kr. 4.000,-).
- Der det ikke tas billetter settes gebyret tilsvarende minimumsgebyr.
- I tillegg beregnes gebyr pr. omsatt liter alkohol etter alkohollovens bestemmelser, og de til enhver tid gjeldende satser.
- Bevillingshaver sender uoppfordret inn oversikt over alkoholomsetningen etter hvert arrangement innen 1 måned.
- Arrangør vil ikke få behandlet sin søknad om skjenkebevilling ved enkeltarrangement før kravene om oversikt over alkoholomsetning fra tidligere arrangement er innfridd.
- Behandlingstid 4 uker.

6.3.4 Skjenke – og åpningstider

Skjenke- og åpningstidene er i henhold til kommunens forskrifter.

A. Skjenkesteder

Skjenketid er definert som salgs- / tappetid.

- Skjenking av brennevin kan skje fra kl. 13.00 – 01.30 på søndag – torsdag.
Fredag og lørdag fastsettes skjenketiden fra kl. 13.00 – 02.30.
- Skjenking av brennevin følger Alkohollovens til enhver tid gjeldende bestemmelser, jf. alkoholloven § 4-4.
- Skjenking av øl og vin kan skje fra kl 08.00 – 01.30 på søndag – torsdag. Fredag og lørdag fastsettes skjenketiden fra kl 08.00 – 02.30.
- Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp (jf. Alkohollovens § 4-4).
- Skjenkelokalet skal være lukket senest kl 02.00 søndag til torsdag. Fredag og lørdag skal skjenkelokalet være lukket senest kl 03.00.
- Vestvågøy kommunestyre vedtar i h.h.t Opplæringsloven § 9-5 at det innvilges skjenkebevilling i Leknes – og Gravdalshallen i forbindelse med kulturelle eller sosiale formål utenom skoletida.

B. Spesielle dager

Det gis anledning til utvidet skjenketid til kl. 02.30, og åpningstid til kl. 03.00 uten særskilt søknad på følgende dager:

- Natt til skjærtorsdag og natt til langfredag
- Natt til 1. mai og natt til 17.mai
- Hele romjulen inkl. nyttårsaften
- Natt til Kristi Himmelfartsdag

Overgang til sommer- og vintertid Jfr Alkoholloven § 4.4.3

Ved overgang til sommertid stilles klokken frem fra kl. 02.00 til kl. 03.00. Skjenkesteder som i hht bevillingen har skjenketid til kl. 02.00 eller senere, må stenge skjenkingen på det tidspunkt klokken stilles frem, dvs. kl. 02.00. Klokken er da 03.00 etter ny tid.

Ved overgang til vintertid stilles klokken tilbake fra kl. 03.00 til kl. 02.00. I hht maksimaltidene vil skjenketiden til alle skjenkesteder ha utløpt kl. 03.00 (når klokken blir 03.00 første gang den natten), og den utvides derfor ikke med en ekstra time.

6.4 Reaksjonsformer ved brudd på alkohollovens bestemmelser

Vestvågøy kommune skal sørge for et effektivt kontrollapparat som flere ganger pr. år skal kontrollere samtlige salgs- og skjenkesteder.

Ved overtredelse av lover, forskrifter og andre vedtatte bestemmelser i forbindelse med salg og skjenking av alkoholholdig drikk gjelder følgende retningslinjer for Vestvågøy kommune:

Prikkbelastningssystem:

Fra 1.1.2016 ble det innført obligatorisk prikktildelingssystem. Hovedformålet er å sikre at brudd på lovverket blir fulgt opp, og å skape større grad av likhet og forutsigbarhet for bevillingshaverne.

Tolv tildelte prikker i løpet av to år vil føre til en standardreaksjon på inndragning av bevillingen i en uke.

Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. alkoholloven § 1–5 annet ledd.
- brudd på bistandsplikten, jf. § 4–1 annet ledd i denne forskriften
- brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholloven § 3–9 og § 4–7
- hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholloven § 1–9.

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3–1 i denne forskriften.
- skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4–2 første ledd i denne forskriften.
- brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholloven § 3–7 og § 4–4.
- skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholloven § 1–5 første ledd.
- brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. Alkoholloven § 1–5 tredje ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4–1 i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.
- mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. alkoholloven § 1–9 siste ledd, jf. kapittel 8 i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.

- manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.
- manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.
- brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. alkoholloven § 1-7c.
- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd.
- gjentatt diskriminering, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

- brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.
- brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.
- konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.
- gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.
- brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.
- brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholloven § 3-2 og § 4-3.
- brudd på reklameforbudet, jf. alkoholloven § 9-2, jf. kapittel 14 i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv..
- andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjetten ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.

6.4.1 Skjenkebevilling enkeltanledninger/ ambulerende bevilling

A. Ved første gangs brudd gis det en skriftlig advarsel.

B. Ved annen gangs brudd gjør Formannskapet en skjønnsmessig vurdering ut fra følgende forhold:

- Overtredelse på samme type arrangement. Reaksjonen må være slik at arrangør ikke bare leier inn ny skjenkeansvarlig for å unngå reaksjon.
- Overtredelse av samme søker.
- Vurdering ut fra hvor søker normalt har skjenkebevilling slik at reaksjonen blir adekvat og rettferdig.

C. Ved tredje gangs brudd gis ikke bevilling i inneværende bevillingsperiode ved enkeltanledninger.

6.4.2 Formannskapet skal fungere som kontrollutvalg for alkoholsaker.

- Kommunen må sørge for et funksjonelt kontrollapparat som kvalitetssikres i henhold til alkohollovens bestemmelser.
- Samtlige kontrollører skal skoles i alkoholloven, samt at det i fellesskap dannes en forståelse på hva som menes med en åpenbart beruset person. Dette er til slutt en skjønnsmessig vurdering. Det er derfor viktig at valgte kontrollører har et nøytralt forhold til alkoholservering.
- Det tilstrebes at Vestvågøy kommune årlig inviterer bevillingshaveren til samtale.

6.4.3 Fastsetting av gebyrer

- Bevillingsgebyrene fastsettes for ett år av gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.
- Gebyr skal betales etter de satser som framgår av Alkohollovens § 7-1.
- Bevillingshaveren skal innen 15.mars hvert år uoppfordret sende inn oppgave over omsatt mengde alkoholholdig drikk for året før. Dersom slik innrapportering ikke foreligger ved fristens utløp, kan kommunen fastsette avgiften ved skjønn.
- Gebyrene øremerkes rusfrie/forebyggende tiltak for barn og unge.
- Skjenkesteder skal rapportere korrekt i henhold til fastsatte frister, ellers påløper det prikkbelastning i.h.h.t. pkt. 6.4.

6.4.4. Delegering

- Tildeling av salgs – og skjenkebevillinger samt fastsettelse av bevillingsgebyr delegeres til rådmannen, jf. gjeldende delegasjonsreglement.
- Bevillingsvedtak kan påklages til til Fylkesmannen i Nordland i hht. Alkohollovens § 1-16.
- Rådmannen gis delegert myndighet til å avgjøre søknader om enkeltvis utvidelse av skjenke – og åpningstid, søknader om ambulerende bevillinger, søknad om bevilling for enkelt anledning og søknader som endring av skjenkestyrer/ stedfortreder, jfr Alkoholloven § 1-6.

7. Oversikt omsatt mengde alkohol i Vestvågøy i perioden 2016 – 2019 (tallene oppgis i hele liter).

SALG (gruppe 1)

2016	452 973
2017	443 344
2018	471 173
2019	480 343

SKJENKING:

År	Gruppe 1 (øl)	Gruppe 2 (vin)	Gruppe 3 (brennevin)
2016	29 249	8 251	1 615
2017	37 467	10 535	1 940
2018	34 919	13 336	1 851
2019	31 457	15 796	1 866